

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
 Hérmentelen leveleket csak ismert keztől fogadunk el.
 Keziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
 Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
 Hirdetések díjazása szerint.
 Egyes szám 5 kr. ünnepek és vasárnapok után: szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz horváva:
 Egész évre 12 fr.
 Fél évre 6 fr.
 Negyed évre 3 fr.
 Egy hónapra 1 fr.
 Vidékre postán küldve:
 Egész évre 14 fr. - kr.
 Fél évre 7 fr. - kr.
 Negyed évre 3 fr. 50 kr.
 Egy hónapra 1 fr. 50 kr.
 Hirdetések helyben árszámok.
 Százalékot nem adunk.

A közlekedésügyi budget.

Arad, január 30.

A közlekedésügyi miniszterium budgetje azok közé tartozik, melyek ujabban élénk megfigyelés és vita tárgyát szolgálták képezni.

Azt hisszük, hogy e vita az idei költségvetési tárgyalások alkalmával sem fog elmaradni, bár e miniszterium budgetjének személyi kérdésekben való izgatott bírálatára — a közvélemény elcsendesedvén, — kilátás nem igen van.

Mert le kellett csendesednie. E budget keretében végbevitel organikus reformok s ezekkel kapcsolatos megtakarítások eredménye és helyessége azon rövid idő alatt is nyilvánvalóvá lett, mióta a miniszterium vezetője azokkal csak némileg is beszámolt.

A vasutügy, a posta és távirat, az államépítészeti hivatalok szervezése minden nagyobb megrázkodás nélkül vitetett keresztül, s a heves támadások csökkenése, Baross erélyes regimjének még az ellenzéki táborból is felhangzó méltánylása: azok célszerűségét és szükségességét nyilván mutatják.

Az előirányzatok realis alapon nyugodnak, seholt vérmes számítás, seholt optimisztikus iránylat. Itt csakugyan tudjuk, hogy hányadán vagyunk, már jövele, tudjuk mennyit fognak bevételünk kitenni, mennyi kiadásunk s mennyi feleslegünk lesz. Ez az, amit minden előirányzat szerkesztésénél megkövetelni lehet és kell, mert más-különbén nincs célja és értelme az előirányzatoknak.

A budget egyes tételei közül főleg az államvasutak tételénél fog a vita koncentrálni, nemcsak azért, mivel ezen tétel e miniszterium legnagyobbja és legfontosabbja, hanem azért is, mert ama bizonyos személyes kérdések is hihetőleg megfoghatók, melyek két-három év előtt a közvéleményt izgatták.

Nos hát itt beláthatják a proféták, kik az államvasutak új szervezetének lehetetlenségét és eredménytelenségét

s úgy gyors rombadőlését jóslták: hogy profétaságuk kudarcot vallott.

Az államvasutak szervezete bevált, az államháztartás érdekében szükséges megtakarítások elérték. A tisztviselők helyzete a magánvasutakéival szemben nem rosszabbodott, sőt figyelembe véve a közlekedési vállalatokra sulyosbodó időket, azokkal szemben bizottságuk és állandóságuk miatt előnyösebbnek mondható. Egyben pedig a vasuti tisztviselők szellemi színvonalának emelésére tett intézkedések: a vasuti iskola, a minősítvény szigorú követelése, a magyar nyelv érvényre emelése, általános helyesléssel találkoztak.

Fogják hangoztatni természetesen azt is, hogy az államvasutak jövedelme a befektetett tőke, az államadóság kamatait fel nem éri. E dolog megítélésénél sohasem szabad szemelől téveszteni, hogy az állam kezében levő vasutak nem csupán az állambevételnek szaporítására valók, hanem azok politikai és közgazdasági célok eszközei is, melyek a most uralgó vámrámlat mellett valóban nagyra becsülhetők. S megkönyebbülten gondolhatunk arra, hogy mily védtelenül állának ma szemben a külföldi prohibívív vámrendszerével, ha a közgazdasági harcz ezen katonával függetlenül nem rendelkezünk; de volna hazánkban több magánvasut, melyek részvényei külföldiek kezében, vezetői pedig érdekeink iránt nem nagyon lelkesedő férfiak volnának.

Azon fontos állami érdekek, melyek az ország hadképessége és közgazdasági felvirulásához kötvék, magukkal hozzák, hogy az állam köteles olyanakat kiépíteni és üzemben tartani, melyek nem valami rentabilisek és éppen azért nem is várható, hogy azok magánvállalkozások folytán létrejöjjenek, a mint hogy nem is jöttek létre.

Csak egy összehasonlító pillantást kell vetnünk magánvasutaink keletkezésére s rögtön nyilvánvalóvá lesz, hogy hazánk azon vidékein, melyeknek forgalma bő dividendákra nyújtott kilátást, elvannak, illetőleg elváltak látva

vasutakkal. Azonban azon részekben, hol az építés nagy költséggel, az üzem kevésbé nagy — avagy az államstratégia, avagy egyéb érdekeinek szolgált volna, mid addig nem létesítettek, míg az állam azon érdekek istápolása és kielégést programjába nem vette.

Ily viszonyok között el kellett a jövedelem gyedüli céljától tekinteni, itt az állan ezek pogarainak érdeme volt a dönt szempont.

E helyze következménye alij lehet más, mit hogy az államvasutaknak oly vonaj is vannak, melyeknek üzleti ozadéka a jefektetett tőke kamatai meg nem hozza, a miként viszont annak olyaok is, melyeknek jövedelme bármely vasutával vetekedik. De gy van e a magán gazdaságban is hál a jó gazda kétséglen oly üzeme is folytatni osszge az adás ág ádeklétb és oly kiadásokat tenni, mely meg nem térülnek.

Nem szabad szemelől téveszteni azt sem, hogy a mai általános közgazdasági helyze jyan, melynek nyomása alatt főnt vasutak szenvednek, mivel a védymok alkalmazásával az ország határén levő vasutak, melyek forgalmukat a külföldet közzvetitik, — minty zsák-utczába kerültek. S mondhatjuk hogy válságosabb idők a közlekedési vállalatokra talán még sohasem jáak, mint jelenben, a mint erről üzleti forgalom, illetőleg a bevételről közzé tett kimutatások tanuskokak. Évről-évre lejjebb száll a bevétel hőmértő hiánya s mutat — nuszst.

A hajdan hatalmi osztrák-magyar államvasut, a Dunázhajozási útszalat a legmesszebb enő takarékoskodást kénytelen üzembén érvényre juttatni, hogy kedve eredményt mutasson fel.

Feltétlenül kedvő tehát, ha az államvasutak bruttóbevétele mind a mellett is emelkedik s kiadások megfelelő csökkenése mellett, — hozadéka olyan, melynd nagyobbbat ma nem adnak külföldi állam- és magánvasutak sem.

Nem igazságos eljárás ennél fogva az, hogy egyfelől ütjük e resszortárczát azért, mert nincs elég jövedelme, másfelől meg jól helyze hagyjuk azért, mert nem ápolja még fokozottabb mértékben érdekeinket.

A lefolyt gabna szállítási évadban a kocsihiány miatt emelt panaszok bizonyára szőnyegre kerülnek javított és bővített kiadásban.

E panaszok, ha nem csaldóunk éppen innen Aradról indultak ki, melyek aztán bejárták az egész országot és éppen az államvasutak ellen irányultak, holott más vasutak sem voltak kedvezőbb helyzetben.

Az innen kiindult panaszokra, sajtóságos véletlen, innen is adtak meg a választ. Megadta épen a speciális aradnegyei vasut érdemes igazgatója s meggyőző érvekkel bebizonyította, hogy ily hirtelen támadó gabna szállítási roham. — minőt éppen a nem várt időben kellett az állam-de más magánvasutaknak is kiállani, oly természetű volt, minőt egy jól szituált kocsiiparos vasut sem küzdhet le a nélkül, hogy akadályok fel ne merüljenek.

Pedig ugy az áru, mint a személyszállítás terén az államvasutak oly előnyöket nyújtanak, minők alapja nem rideg fiskálítási, hanem csak is közérdek. S a polgárok érdekeinek istápolása által elért haszon pótolja azon direkt haszon hiányát, melyet a jelen viszonyok közepette épen az államvasutaktól követelni nem lehet, de a melynek elmaradását a közlekedésügyi budget tárgyalása alkalmával hangoztatni el nem mulasztanak.

A világbéke a magyar parlamentben.
 Budapestről írják lapunknak: Talán nem volt eleghedetlen, hogy Helfy és Perczel képviselők a miniszterelnököt külpolitikának aktuális állása és az általános európai helyzet felől interpellálják; az interpelláció egyes kérdéseket enyhebb hangon és választékosabb formában intézhettek volna: de ha már megtették az interpellációk s a kérdések ajakáról oly szerkezetben reppentek el, melyben az egész világon rögtön ismeretesekek lettek, Tiszta Kálmán, mint magyar minisz-

terelőnek nem tehetett egyebet, mint a nemzet és az európai publicitás előtt népképviselőként által hozzáfűzött kérdésekre épen olyan nyilatkozásban válaszolni. És válaszolt. A szóban forgott rendkívül kényes ügy, a háború- és békekérdés természetében feküdt, hogy a sz. István birodalmát kormányzó államférfi nyilatkozataiban a legnagyobb elővigyázattal járt el s mindenben, ami helyzet legebhedtebb pontját, Oroszország magatartását illeti, a legnagyobb tartózkodást tanusította. De mindezen köds felhőzetben, melyel külső körülmények, nemzetközi tekintetek a miniszterelnök választát, — melyet ő, a hatalmas debattér és rögtönző, elég jellemzően, többnyire olvasott, — körülzárították, diadalmasan tört keresztül a béke nap sugarára, bevilágítva a láthatárt szőrában már az egész félgömb barátságos, életető fényében ragyog.

Tiszta miniszterelnök csak azt mondta, a mi mindannyiunk szívében élt s valamint az ellenzéki interpellálókat választat nemcsak ellenmondás nélkül, hanem, dacára annak, hogy kérdéseik sovinsztikus alapvonásának nem volt megfelelő a válasz, teljes megunyvással is, tudomásul vették, azoképen egy becses béke- és örömhír gyantánál bővölti azt a békének, a népszabszádnak és az emberiségnek minden öszinte s becsületes barátja: a hármas szövetség egy szilárdan alkotott defenzív békeszövetség; szövetségeseink feltétlenül és a nemzetközi élet minden változandóságára nézve megbizhatók, hűségben hozzánk kötvék; hisz szük, a mit óhajtunk, hogy az orosz czar is komolyan fennt akarja tartani a békét, de jót tudjuk azt is, a mi határaink közelében történik s minden provokációt kerülve a legkiegítőbb mérvben és legerélyesebben meglesszünk intézkedéseinket és miután a Balkán-félszigeten éppen olyan kevésbé töréksszünk hatalmi körünk jogosulatlan szélesbitására, mint egyebet, terület nagyobbításról nem is szólva, hanem inkább a nemzetköziszerződésektől teremtett és megerősített viszonyok fennt-

kodni. „A becsületes munka!” legyen tehát jelszavad.

Van neked egy kis emlékkönyved, írók kezirataiból, ott van egy jeles írónké is, ki a becsületes munkában találta meg vigaszát mindig: ha kergette lepke módra a jót, a rosszat, ha nézte, utjongva a kőtő gyermekként a szivárványt. Ha öjmultak az illúziók, ha vége szakadt az örömindépeknek — egy volt mi megvigasztalta, egy volt mi felért a hit szavával is — a becsületes munka.
 Ezt a mondatot vésd mélyen szivedbe. Tanulj ebből s kövesd is híven. Ez téged is megvigasztal majd, ha csaldósz embertársaidban, ha több akadályra, gátra akadsz az életben, mint gondoltad.

S emlékezel, atyád is, jó, édes atyád is, erre tanított már gyermekkorodban. Emlékezd, mikor oda ülél melléje a nagy karos székbe s áhitattal hallgattad mondait, meséit. Egyik szebb volt a másiknál. Akkor csak hallgattad a szép szavakat, ma ha eszedbe jutnak, boncolod, taglalod, ezeket s meggyőződöl tanulságokról s ezek is csak azt tanítják: becsületesen munkálkodjunk! De sokszor gátot vet a becsületes munkának az armánykodás. Hol nincs semmi ok arra, hogy megvessenek, meg ott is ellened törnek. Ellened törnek azok, kik barátainak mondják magukat; ellened törnek azok, kik sohasem haladtak a rendez uton. Te azonban ezel ne törődjél. Elj becsületesen. Előbb-több te is elnyered a borostyánt. Munkálkodjál tehát becsületesen s gyönyöld ki magadban ellenségeidet s azok kik vesztésre törnek önzésből, ál-fegyverekkel.
 Te eddig is így éltél; s élj ennek a jövőben is. Esménynek élsz; az irodalommal foglalkozol, ugy tedd magadév a Garay szavait: Isten, haza, irodalom.
 Ha ezt tartod szem előtt, ha e jellemződat lesz a te jellemződatod, ugy el nem maradmi élted utain mindig kövessen: A jól megérdemelt siker!

Lajos.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tározója.

(Január 31.)

Szivhangok.

I.
 Gizikém! Gizikém, te kedves kis lányom, Hát a te övedet, hiába kiáltom! Nem halod te meg azt, bár zokogva hivlak Mélyen elaludtál öleben a sirnak!

Mért alszol, oly mélyen, én elkótt kíneseim?! Mióta elhagyttál semmim, senkim sícsesen! Hogyba felébrednél álmaidból újra, Elággott lelkeim és szivem megújulna!

E pusztuló hajlák birodalom lenne, A koldusbot helyett — jogar a kezembe Álom a valóság . . . valóvá az álom S minden könyösepp drága gyönyeggyé szem-pillámom!

Oh! ábredjél fel csak bár egy pillanatra! Még egy mosolyod is nekem visszaadja, Mit te benned bírtam s elmettemen véled A mi nélkül nekem szomorú az élet!

Hogyba vissza adad, térij ismét az égbe, Hogy a mi szerelmünk örangyala légy te! Mert, míg egy lesz bennünk érzés és gondolat: A sirlból is szived — szivünknek hangot ad!

II.

Itt van a falon még . . .

Itt van a falon még A sok „írka-fírka” Tempőben alvó Kis leányom írta!

Sokszor meginttettem S neheztem érte, Hanem ő csak mészelt Mosolygva, kedvére!

Hát tudtam-e akkor, Hogy mit ír a falra?! Tudtam, hogy szivem majd Azzal vigasztalja?

Olvasni azokból Nem bírt az én szemem Olvas most a szivem Alomban éberem!

Mert a hányzor most ez „írka-fírka” látom Mindig tudom, hogy volt, Egy kedves kis lányom!

S azt is tudom, hogy mi Van a falra írva: „Faradt vagy jó atyám, Jer, mellém — a sirba!”

Seyfried Ernő.

A munkáról.

(Levél egy barátomhoz.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tározója. —

Rég elfelejtett események jutottak eszembe minap, mikor megkaptam meghívódat születésnapod huszadik fordulójára alkalmából tartandó estélyre. Rég mult események juttak meg az emlékezetemben s hidd el, jól esett mindezekre visszaemlékezni. Mind megannyi kedves emlék gyermekkorunkból, mikor együtt töltöttük gondolatalan a napokat: játszottunk, lepkéket kergettünk, s nem törődünk a mával, a holnappal.

Es aztán multak az évek. Elváltunk. Te elmentél idegen városba, idegen emberek közé: tanulni világot ismerni. Nem láttuk egymást sokáig, sokáig.

Egyszer csak — sohasem fogom felejteni — véletlenül erre vezetett az utad a mi kis városunkba s találkoztunk Meg sem ismerünk egymást. Olyannyira megváltoztunk. Az aranybajú, széke gyermekből ifju lett, kit megkomolyított az élet s ennek szenvedései.

Emlékezem, hogy álltunk akkor egymással szemközt. Akar csak Petőfi, mint mikor édes anyját látogatta meg. Néztünk egymásra szólanul és mikor betelt a szem megöleltük egymást: melegen. Ugy csüngtünk egymáson, mint gyermek az anyján.

S azok voltak a szép napok.

El-elbeszéltek egymásnak a mult történeteit. S én csak ugy hallgattam szavadrá.

Te már tapasztaltál, városunk négy fala közl ki sem mozdultak még. Te neked voltak már céljaid, eszméd, én — én csak figyeltem — hogy tanulj.

Es sokat is tanult. Tanultam dolgozni, munkálkodni. Te megtanítottál lelkesedni, lelkesedni a szépért, nensért.

S mikor elváltunk hiányoztál bár nekem, de s-órakozást találtam a munkában. E percetől kezdve beláttam s éreztem, hogy „a munka a megerősség legnagyobb háldása.”

S e percetől kezdve ugy tekintettelek, mint kinek örökre hálálat tartozom. Mert dehogy felejtettem el szavadat! Ha — nem egyszer elkedvetlenevél étem napimajna, rád és szavaira gondoltam: ez elég volt vigaszként.

Tehát ne csodálkozz: ha ma rövid frázisok helyett hosszú levelet hoz a posta. Be akartam ezzel bizonyítani, hogy a mi barátságunk nem olyan, mintannyi más. Nem az önzés, a haszon köt bennünket öszse, hanem a szeretet, az igaz, barát szeretet.

Sokan tagadják ma ennek létezését. Ki-gyönyölkék, ki erre valani ad. Ugy vélik, hogy a mai világ kutár szelleme már megölte az érzést. Kiveszöb van, mint minden szép és nemes.

De te rá sem figyelsz a passzimistákra, az elfogultakra. Tapasztataink megerősítették benned a hitet, hogy a szeretet az, a mi még az egyedüli kapocs egyes emberek közt a világgban. Sokan frázisnak használják. Nem létezik ez keblökben, szívökben, de minduntalan hangoztatják. Hangoztatják, mert ez mai nap szokás, divat. Ma a külsőség után indulnak. Elég, ha a szájában van az embernek a szeretet, a szivében nem keresik. Megelégednek azzal, ha a szeretetről csak annyi fogalommal hírnak a mai emberek, hogy „szerejed felebarátodat, mint tenmagadat.” Adnak jótékonycézra, ugyszólván keresik az alkalmat erre, de nem azért, miutha

tartását, a Balkán népeinek és államainak autonóm független fejlődését akarjuk biztosítottak látni, így hát bizonnyal remélhetjük is a béke tartós fennállását: ezekben összpontosul a miniszterelnök nagyjelentőségű válasza, összpontosul az osztrák-magyar monarchia politikája is.

Oly remény, mely ily alapokon épül fel, teljesedni fog, az ily reménynek teljesednie kell.

A Lichtenstein-féle iskola javaslata. — melyről érdemes méltatást közzé adnunk a vasárnapi számunkban: „Vallás és iskola” címen. — nagy ellenzést talál Ausztriában. Bécsben szombaton Chlumeczy elnöklete alatt a német-osztrák, a német és a német nemzeti klub összes elnökei értekezletre gyűltek össze, hogy a Lichtenstein-féle iskolai javaslat ellen kifejtendő akkori módokat megállapítsák. Az értekezleten megjelentek az összes klubelnökök, Knöts és Magg kivételével, kik betegséggel indokolták távollmaradásukat. Az értekezlet a követendő eljárásra nézve teljesen kidolgozott tervezetet állapított meg arra az esetre, ha a kérdés csakugyan folyamathoz jutna. Az értekezlet után a három, az idő szerinti elnök: Chlumeczy (német-osztrák), Weirhof (német) és Steinwacker (német-nemzeti) a következő kommuniké-összöttségűt ki: „Az együttes értekezlet a végzet tartást meg, hogy a Lichtenstein-féle iskolai javaslat ellen község megindító eljárására nézve tanácsokozzék. E tekintetben egyöntetűen volt konstatálható és elhatározott, hogy a parlamentben közös megegyezés szerint fognak eljárni.”

A háborúról.

— január 30.

A nap tulajdonképeni domináló hangulatát még ma is a Tisza Kálmán beszéde teszi meg, melyről más helyen megjegyeztük. Nem tehetjük azonban, hogy mellesleg azt is meg ne jegyezzük, hogy egyes talivér osztrák lapok elvitázzák a beszédül a jelentőségét; sőt a magyarok elleni hagyományos kicsinyes gúnyokat egész tintatartóval öntik ki némely vezércikkékké most is. Fáj nekik természetesen, hogy a külügyi kérdésben is a magyar országgyűlés vagy delegáció tételt ismételtén nyilatkozott, melyekkel könnytelen-kelletlen egész Európa foglalkozik. A magyar állam erejének és részvételének ismeretében a magyar értekezlet megindította az osztrák személt.

E megegyezés után, talán végezhethetnek is a mai háború hírekkel, ha a „N. Fr. Presse” nyomán nem lenne alkalmunkban, hogy az utóbbi időben sokat emlegetett Gurko tábornoknak egy nyilatkozatát közöljük, melyet a háborúra nézve tartott — ugy látszik — szükségesnek világgá bocsátani.

Erre vonatkozólag jelentik Varsóból:

Gurko tábornok fő kormányzó közöszelben lényegelt adott, melyre — mint rendszeren — a lengyel arisztokrácia több tagját is meghívták. A lengyel vendégek közt volt egy galicziai gróf is, aki sokszor tartózkodik Varsóban a fő kormányzóhoz is többször meg volt már hívva. A gróf alkalmat nyert a tábornok-kormányzóval beszélni.

A csinos miss Neville.

(50. Folyt.) (Angol regény.)

Irtá: Croker B. W.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: S. S. —

II. Kötet.

XV. FEJEZET.

Jegyzet.

Következő reggel értekezésem volt nagy-némekkel, s a mily hevesen csak bírtam, tudtára adtam, hogy nem vagyok arra elkészülve, hogy két hét felolvasás alatt Percival őrnagyhoz nőül menjek és hogy ha ő egyáltalán hajlandó Móróczit vagyont elfogadni, akkor nem is megyek hozzá nőül.

Ezen elhatározásomban szilárd maradtam. Nagyonem igyekezett rábeszélni s hajlandó volt ő is éppen oly szilárd lenni. De én nem hagyám magam rávenni. Kinyilatkoztattam, hogy az egész dolgot nagybátyám kezébe teszem, s ott tudtam biztosan, hogy jó szövegeteget lelek; a ki bizonyára segíteni fog, hogy Móróczit nagybátyám ajánlata visszautasítsam. Még voltam róla győződve, hogy nem óhajta Móróczit tönkre tenni, hogy ezzel Percival őrnagy utasított pénztáráját gazdagítsa. Végre keresztül vittem akaratomat. Különböző, meglehetősen heves beszélgetések után, melyek alatt bizonyos számú kellemetlen szavak lettek mindkét részről kicserélve, a pénz nagybátyám számára íratott s ott, mint a Gallowi bírtok letteménye kezeltetett. Midőn Percival őrnagytól egyszerűen érthetően megkérdeztem? hogy akar-e engem a Beresford-féle pénz nélkül is, vagy nem, ugy természetesen más az illem kedvéért is kénytelen volt kinyilatkoztatni, hogy én már magamban véve is egy nagy kincs vagyok s úres kézzel is értékes ajándék. Így vittem végbe tervem egyik felét; a mi a másik felét illeti, abban ő lett a győztes. Miután ő engedett, nekem is hasonlóké kellett cselekednem. Ekkorvónk husrút után egy hátra tuzelt ki. Halaasztás iránti kérelmem beleszállt volt; nagy-némek nem lehetett megpuhítani, s a dolog erősen el volt határozva. Két hét múlva mr. Percival nejevé kell lennem.

XVI. FEJEZET.

Mrs. Vane véleménye és a mul-kaperei lövésnyek.

Mrs. Vane és Percival őrnagy néhány nem egyesíték egymással; ámbár kölcsönös

getést kezdeni a politikai helyzet felől s a beszélgetés során megkérdezte: vajon az ő nézete szerint van-e kilátás a béke fenntartására.

Gurko belebocsátott a téma fejtegetésébe s kijelenté, hogy a háború kitörését 1888-ban egyenesen lehetetlennek tartja, mert egyrészt a semmiképpen ismétlődés közvetlen politikai ok nincsrá; másrészt pedig az érdekelthatalmak közül egy ily háborúra, mely előreláthatólag igen borzalmas lesz, egyik sincs még kellőleg elkészülve. De hogy ennek a háborúnak előbb vagy utóbb ki kell törnie, arról nem kétségteljesen fenn nem foroghat.

Arra a kérdésre, hogy nem lesz-e a háború mégis a jövőre is megakadályozható, Gurko így felelt: Sajnos, nem, — legkevésbé pedig Oroszország és Ausztria-Magyarország között. Ennek a háborúnak kell Oroszország és Ausztria-Magyarország állását Európa keletén eldönteni, a mint az 1866-ki háború döntött Ausztria és Poroszország állására vonatkozólag Közép Európában. Ezen háború és a birodalom dualisztikus megosztása óta Ausztria, — mely végre is benső lényege szerint német állam — s a szláv velleitásokat követ, melyek által rivalisá lett Oroszországnak, melynek pedig a szláv világban való hivatását senki el nem tagadhatja. Ausztria és Oroszország ezen versenyt a szlávok közti hegemoniáért csak a csatamezőn lehet eldönteni.

A lengyel gróf ama kérdésére, hogy Oroszország az ő szláv szimpatiait miért nem a lengyelek néli mutatja ki első sorban, kivált miután ezek az Ausztriában nek juttatott szabadság-jogoknál fogva igen hívek most Ausztriához, a fő kormányzó nem minden guny nélkül ezt felelte volna: Oroszországban nagyon jól ismerik a galicziai lengyelek ragaszkodásának útját-módját a mai osztrák kormányhoz. Ez a loyális, melyet ma Galicziában mutatnak, egy cseppet sem aggasztja Oroszországot. Jól tudják itt, hogy a lengyelek Oroszországot közlekedésnek első pillanatában több rokonszenvet fognak érezni ez iránt, mint az előttük mindenkor gyűlölt németek (niemcy) iránt, s a németek közö szánják az osztrákokat is. Hogy Oroszország lengyel alattvalói iránt való mostani magatartását meg fogja-e változtatni, ez a dolgok jövőben leendő fejlődésétől és alakulásától függ. Egyelőre Ausztriának Galicziában most követett sajtóságos kormányrendszerből Oroszországra az az előny háramlik, hogy aruthének a velük szemben követett eljárás folytán mindinkább Oroszország ügyének válnak híveivé. „De a lengyeleket is a mi részünkön fogjuk találni, ha szükségét látjuk, — jegyezte volna meg nagy nyilatkozat Gurko a beszélgetés végén.

ellenszenvük a konvencionális udvariasság álarcza alá volt rejtve, beszélgetésükben titkos ellenszenv lapangott, mely érzékeny fülemet fájdalommal érintette, azért mindig ugy éreztem magam, mintha párzson ülnek, folyton attól tartva, hogy Mrs Vane sarkastikusága vagy az őrnagy csipős megjegyzései nyílt összetűzésre találnak vezetni. Nem vártam, hogy egy oly ózintu természetű nő, mint Mrs. Vane, viszatartása véleménye nyilvánítását választásonra vonatkozólag. Egy délután, midőn az ebéd után a virágok rendezgettek és egy nagy dinerre az asztaldísz készítettük, egész hirtelen a kérdéssel fordult hozzám: „Nos, mikor fog megtörténni a dolog?”

„Pontban nyolcz órákor,” feleltem nyugodtan.

„Ostoba! Nem a dinert gondolom; a kodalimadról beszélek, kedves gyermekem!”

„Oh azt hiszem, hogy két hét múlva,” válaszolám közömbös arc kifejezéssel, miközben az előttem fekvő csokorból egy különösen szép rózsát választottam, annélkül, hogy szemem felélemlenem volna.

„Valóban! Ugy én nem fogom az ünnepelet jelentéssel megspéíteni. Jövő hónapban Györggyel fogok Bombayban találkozni.”

„De magától értetődik, hogy ide visszajössz?” kérdem aggódva.

„Nem, kedves gyermekem, miért jönnék vissza? Nekem nem okoz örömet téged mint Percival őrnagy nejét látom, Nora”, folytatta s hirtelen egy csomó virágot a földre dobva, velem szemben leült s fejét kezeibe támasztva folyton reám nézett. „Valószínűleg a dolog már nagyon messzire nyult; most már nem léphetnél vissza, — vagy?”

Felelet helyett vízkezesítőt az asztal és a nagy virágváza között a levegőbe tartva, ámultan néztem rá.

„Szeretném ha felvilágosítást adnál nekem egy kérdésemre, mielőtt elmegyek. Mondd, hogy történt az, hogy eljegyezted magad Percival őrnaggyal?”

„Rend szerint miért szólták magukat az emberek eljegyezni? Kérdem kitérőleg, egy nagy asztaldísz magam elé huzva s annak felsőrészt kezesem, tollaluk levelekkel behintve.

„Vajon mi jutott akkor eszedbe, ezt nem vagyok képes felfogni,” folytatta izgatottan. „Ő egy olyan típus, melyet legjobban gyűlölök — önző, hü, öregek, keek. Mind ka-

Bécsi lapok Tisza Kálmán beszédéről.

— január 30.

Volt már alkalom konstatálni, hogy Tisza s a miniszterek szombati külügyi enunciacióját a fősi sajtó ritka és egyértelmű helyesléssel fogadta. Ugyan ezt irhatjuk most a bécsi pokról is, melyek vasárnapi számaikban, ajndem kivétel nélkül, Tisza Kálmán beszédül vezércikkékké.

Alább közöljük a „Neue Freie Presse”, a „Fründenblatt”, a „Presse” és az „Extrablatt” cikkeinek egy-egy jellemző részét. Ezekben titül a „Wiener Tagblatt”, „Neues Wiener Tagblatt” és a „Deutsche Zeitung” szintér első helyen méltányolják miniszterelnök nyilatkozatát, a mire azoak fontossága öven rá is szolgál. Itt követünk az emlitett négy lap cikkeiből vett idéteket.

A „N. Fr. Presse” vezércikkéből a következő részletet mutatjuk be:

„A világ hegyzetének képe, melyet a magyar miniszterelnök beszédéből nyerünk, sem békésebb természetű, sem világosabb mint az a kép, melyet minélkü az eddéli ismeretanyag nyújt és nyilatkozatok alapján magának elhatározott és mert alig tételre fel valaki Tiszáról azt az izélelenséget, hogy ama kérdés árgyalásába összeközzék a vajjon itt van-e a jeje, hogy Oroszországtól csapat-összetűzésre vonatkozólag nyilatkozatokat követeljen. E szempontból tette a dolog, az interpellációra adott válaszában el is maradhatott volna. Amde, a Tisza ur oly esetben, mikó a halgatásunkni sem vehette volna tőle megszövevény, ónak látta szót emelni, ez bizonyosan nem annyira avégett történt, hogy a hazánálz kérdésekre válaszoljon, vagy hogy a bovyolt helyzetről valami felvilágosítást nyújtson, mit inkább a végett, hogy ama kedvezőleg honyomást módosítsa, melyet ama kérdés némly helyen előidéztek. Nem is gondolható nagyobb ellentét mint az, mely Helfy és Frezelnek dynamittal megöltött kérdései és Tisza mai nyilatkozata között volt. Míg ugyanis ama kérdések ugy lütek fel, mintha felhátrt tartalmaztak volna arra, hogy egy Oroszországhoz intézendő, sértő jegyzékkel terev idéztessek elő, addig az a mód, melyen Tisza a külügyi politika programját közölte, semmi kétséget sem enged felnyitni az iránt, hogy monarchiánk elvből nincent kerül és kertüni fog, a mi háború szerethető. A negatív alak, a melyet Tisza a végbéli keleti-politikánk programjának fejtegetése használ — hogy t. i. sem befolyánk kiterjesztését, sem területbeli növekedését nem óhajtuk, szoval minden agresszív eljárásától távol állunk — nagyon jelentőségű, s bizonyára szándékosan történi, hogy a nyilatkozatban a Tisza régebbi programjának pozitív része, a Balkán államok önállóságának fenntartása, ha el ejtettnek nem is, a mellőzöttnek látszik. E nyilatkozat, valamint megfogalmazata — bizalom kifejezése a nemzetországgal való szövetségben, s aligha elflyter vagy Percelhez vannak intézve, hanem egészen máshova; s akarjuk hinni, hogy e nyilatkozatokat megértik és méltányolják.”

A „Freundenblatt” fejtegetéséből a következőket közöljük:

„A mi a magy miniszterelnök nyilatkozatainak érdemlege tartalmát illeti, Tisza nyíltan és minden tartózkodás nélkül tudomására hozta a hazai a momentán helyzet minden jellemző sátságát és ezzel a képviselőházzal képezzéste arra, hogy a helyzet igazi lényege zerint megítélhesse. A helyzetre nézve nem lehetne nyugodtabb, társ-

landhős ismeretes, mondá gyengéit újrain számlálva elő.

„Még te is,” zártam hirtelen szavába.

„Nagyon fájat.”

„Legtöbb férfit sok nő is ilyen.”

„Kétszer olyat idős mint te.”

„Pérjed is ilyen jegyzem meg győzelmese hangon.

„Tökéletesen igaz, de, ugy különböznek egymástól mint a nap és éj! Az én Györgyom hozzá hasonliva: valóságos gyermekek; szive fiatal.

„Te régi ellenszenvvel viseltetted Percival őrnagy iránt, s sohasem vetted magadnak fáradságot az leplezni,” viszusom bosszusan.

„Oh nem, nem vagyok képes kétszínűködni” vallá be idám önértettel, „magam is esodokozom örulnamon, ha vele együtt vagyok. Gyengéd szervezetre mulatlattása ugy hat, mint egy rásópolyának a hangja; mindig így hagzik enyém — enyém — enyém — vagy pdig én — én — én, egész hosszú napon keresztül, és ha a templomban látom őt, hol a hilgataura van kénszerítve — egyik csizmaszart a padból kidugva, mellét kifeszítve, kezét hátra tette, szemüveggel szemén; méltóságeljes kegyuri loereszkedésben tekintve a töbi hívőkre — minden izében egy valóságos farizeus; oh ez megörjít!”

„Jobb szeretném, ha virágaiddal foglalkoznál”, jegyezm meg türelmetlenül, s Percival őrnagyunk okét hagynál, mennyre veszedelmes kis életség vagy képes lenni, kedves Violet, — valóságos kis darázs vagy!”

„Vannak esetek, mikor ki kell, hogy beszéljen magam, még ha életembe kertüni is!” viszusom egy pár rózsabimbót kezébe fogva, fitos orroskájához tartva. „Nem tudom elképzelni, mit találsz e nagy emberen, Nora. Tudom, hogy állása, péuze és rangja a te szeméidben sem sokat jelentenek. Néha azon képelethen ringatom magam, hogy nagy-néméd kedvéért tette.

Tudom, hogy nem szeretted őt, még ha térdelve minden szentekre megesküdnél erre, akkor sem hinném azt el neked.”

„Most már dég legyen, Violet” kiálték fel nagyon haragosan, nem akarok erről többet hallani. Már a soknál is többet mondtál. Nagyon barátságatlan dolog tőled, hogy így beszélsz — jövődöbéli ferjemről!” E szó kijöttése borzasztó megerőtletésembe került.

gyilagosabb és a lényeges körülményeket jobban felölél nyilatkozatát követelni, de másrészt ilyet adni nem is volna az lehetséges, mivel Tisza ur beszédében meg voltak mindama jellemző pontok, melyek az általános kép feliamerésre szükségesek. A miniszterelnök a mennyire lehetett, tartózkodott attól, hogy szubjektív momentumokat beleszőjön beszédébe és mindon szavából kiolvasható az a törekvése, hogy nemzetét és Ausztria népet, melyek választát ugyanazaz a feszült figyelemmel várják, teljesen informálja és hogy képesekké tegye őket arra hogy az általános helyzetet nyugodtan és biztosan megítélhessék.”

A „Presse” így nyilatkozik a miniszterelnök válaszaról:

„A kövélemény ugy Lajthán innen, mint Lajthán tul, Tisza beszédéből ismételve az a megyőződés meritheti, hogy Ausztria-Magyarország a békéhez és a berlini szerződéshez állandón ragaszkodik és hogy el van tökéve arra, hogy minden hatalmat támogatson, mely e kereten belül a bolgár vagy bármely más keleti detail-kérdések megoldására törekzik. Csak sajátáni lehet azt, hogy Oroszország a Balkán-félszigeten ma uralkodó állapotokat tarthatatlanoknak tekinti, de másrészt mégis csak sok a régi jó barátság-ot odáig kiterjeszteti, hogy monarchiáktól azt követeljük, hogy ez gondolkodják a felett és jelölje meg az utakat és módokat, miképen lehetne az orosz politika hibáit és balsikeréit egyedül csak Oroszország javára és hasznára fordítani. E nehéz és háltalan feladatra legkevésbé bátorithatna fel a Szaloniki elfoglalására irányuló ajánlat, mely nem Oroszország, hanem Törökország rovására történhetik, mivel monarchiánk nem kívánja Macedoniát meghódítani, hanem a berlini szerződés értelmében azt állítja, hogy a Balkán államai szabadon és önállóan fejlődjenek. Ez alapon minden nagyhatalom léphet Oroszországgal megegyezésre és hogy Ausztria-Magyarország a jövőben sem tér ki a megegyezés utjára elő, az a magyar miniszterelnök beszédéből azok is belátják, kik e nélkül még eddigéle nem tudták.

Az „Extrablatt” a beszédhez a következő megjegyzéseket fűzi:

„Olvasóink alább veszik Tisza feszült érdeklődéssel várt beszédének szövezerint szövegét, ama két kényes természetű interpellációra vonatkozólag, melyben Helfy és Purczal képviselők a nemzetközi helyzet, a hármás szövetség szilárdága — s még sok egyéb dolog felől a magyar képviselőházban közlebb felvilágosítást kívántak. Beszámítható állapotban lévő politikusi bizonyára nem várta, hogy a magyar miniszterelnök ama két képviselő óhajának oly módon fog eleget tenni, hogy a külügyi hivatal titkos archívumát a magyar képviselőház előtt kitárja. Már kezdetül fogva mindenki el volt készülve arra, hogy a békeméenyekről az engedelmessé kiklatásokról szép szavakat s gondosan kiczirkalmozott beszédforulatokat fog hallani, a melyek, hogy az interpellációk lényegére, a nemzetközi helyzetre vonatkozólag valami szóra érdemes újmutatást nyerjen. Mindamellett méltánytalan volna azt el nem ismerni, hogy a magyar miniszterelnök fejtegetései e feltevése mégis csak jelentékenyen többet nyújtottak.

LEGUJABB POSTA.

— Fordulat az ir-kérdésben. Az argol kormány el van határozva, hogy rend szabályokat fog alkotni arra hogy a parlámenben ne veszszen el anuyi idő az ir képviselők rendszeres támadásai miatt. Az argokormány egy általában nem akarr

„Te nem tudsz semmi jót rajta találni, de azért nem kevésbé okos, kedves, müvelt —

„Oh ez magától értetődik,” szakított félbe faltartozatás közmozdulattal és ugy is lilik, hogy őt védelmez. — Es most megmondjam, hogy miért vesz nőül — érzem ennek okát szivem mélyében.”

„Oh, kerek, hallgass már e dologról.”

„Valamennyi kérdés elől ő viszi el a díjat. Ez igaztá egyedül mindent tulszárnyaló hiuságot. Te a „csinos miss Neville” vagy, kinek az utolész evben a dombok közt nagy succés fou-i volt, mint a hogy ő ezt nevezti. Csodálja szépségét és schickkedés és unibelyt Mrs. Percival leszel, mint látványosságot fog az egész világban körlelcepelni. Borzasztó hü reád, de nem szeret. Minden érzelme csak a saját énjére irányul.”

„Te alapiban tévedsz,” bizosítottam őt igazgottan.

Mrs. Vane szokatlan komolyan és szomoruan nézett réám és ezt válaszolta: „Tudod Nora, nem mondtam, milyen fájalmas érzés bánit, ha együtt látalak beuneteket; ő oly tetszelgő, oly gögős, oly udvarias és lekötölező, oly hódolatra kész, hogy magának örömet okozzon, s te egészen ki vagy vetkezve valódi természetéből. — Hideg, élettelen, oly udvarias — oh egészen más, mint milyen szoktál lenni mikor Beresford Móróczit itt volt!”

Szerencsémre az asztaldísz egy gazdagon volt virágokkal elhalmozva, hogy sikerült mély pirulással Mrs. Vane mely tekintete elől elrejteti.

„Es most még egyet akarok neked mondani; ez utolsó szavam,” folytatta komolyan, miközben felült s erősen szemem közé nézett. „Ha valaha elhatározásodat megváltoztatnád — ámbár ehhez kevés bizalmam van, mert nálát hiányzik az önbizalom és az erkölcsi bátorság — akkor jöjj hozzám. Ha egész Mulkapora ellenel lázad, ha nagy-néméd és nagybátyád felháborodva magukon kívül lesznek, ha majd Percival őrnagy leered egy csomóban elégeti teged a düh és felháborodás egy rohamában elhagy, — akkor jöjj hozzám, én leszek a te mentőbárd. Es óva intek, ha a dologokat így hagyod tovább folyni, ugy szánalomra méltó és nyomorult leszel, s én szivem mélyéből résztvétel leszek irántad.

Szerencsémre az asztaldísz egy gazdagon volt virágokkal elhalmozva, hogy sikerült mély pirulással Mrs. Vane mely tekintete elől elrejteti.

„Es most még egyet akarok neked mondani; ez utolsó szavam,” folytatta komolyan, miközben felült s erősen szemem közé nézett. „Ha valaha elhatározásodat megváltoztatnád — ámbár ehhez kevés bizalmam van, mert nálát hiányzik az önbizalom és az erkölcsi bátorság — akkor jöjj hozzám. Ha egész Mulkapora ellenel lázad, ha nagy-néméd és nagybátyád felháborodva magukon kívül lesznek, ha majd Percival őrnagy leered egy csomóban elégeti teged a düh és felháborodás egy rohamában elhagy, — akkor jöjj hozzám, én leszek a te mentőbárd. Es óva intek, ha a dologokat így hagyod tovább folyni, ugy szánalomra méltó és nyomorult leszel, s én szivem mélyéből résztvétel leszek irántad.

Szerencsémre az asztaldísz egy gazdagon volt virágokkal elhalmozva, hogy sikerült mély pirulással Mrs. Vane mely tekintete elől elrejteti.

„Es most még egyet akarok neked mondani; ez utolsó szavam,” folytatta komolyan, miközben felült s erősen szemem közé nézett. „Ha valaha elhatározásodat megváltoztatnád — ámbár ehhez kevés bizalmam van, mert nálát hiányzik az önbizalom és az erkölcsi bátorság — akkor jöjj hozzám. Ha egész Mulkapora ellenel lázad, ha nagy-néméd és nagybátyád felháborodva magukon kívül lesznek, ha majd Percival őrnagy leered egy csomóban elégeti teged a düh és felháborodás egy rohamában elhagy, — akkor jöjj hozzám, én leszek a te mentőbárd. Es óva intek, ha a dologokat így hagyod tovább folyni, ugy szánalomra méltó és nyomorult leszel, s én szivem mélyéből résztvétel leszek irántad.

Szerencsémre az asztaldísz egy gazdagon volt virágokkal elhalmozva, hogy sikerült mély pirulással Mrs. Vane mely tekintete elől elrejteti.

„Es most még egyet akarok neked mondani; ez utolsó szavam,” folytatta komolyan, miközben felült s erősen szemem közé nézett. „Ha valaha elhatározásodat megváltoztatnád — ámbár ehhez kevés bizalmam van, mert nálát hiányzik az önbizalom és az erkölcsi bátorság — akkor jöjj hozzám. Ha egész Mulkapora ellenel lázad, ha nagy-néméd és nagybátyád felháborodva magukon kívül lesznek, ha majd Percival őrnagy leered egy csomóban elégeti teged a düh és felháborodás egy rohamában elhagy, — akkor jöjj hozzám, én leszek a te mentőbárd. Es óva intek, ha a dologokat így hagyod tovább folyni, ugy szánalomra méltó és nyomorult leszel, s én szivem mélyéből résztvétel leszek irántad.

Szerencsémre az asztaldísz egy gazdagon volt virágokkal elhalmozva, hogy sikerült mély pirulással Mrs. Vane mely tekintete elől elrejteti.

„Es most még egyet akarok neked mondani; ez utolsó szavam,” folytatta komolyan, miközben felült s erősen szemem közé nézett. „Ha valaha elhatározásodat megváltoztatnád — ámbár ehhez kevés bizalmam van, mert nálát hiányzik az önbizalom és az erkölcsi bátorság — akkor jöjj hozzám. Ha egész Mulkapora ellenel lázad, ha nagy-néméd és nagybátyád felháborodva magukon kívül lesznek, ha majd Percival őrnagy leered egy csomóban elégeti teged a düh és felháborodás egy rohamában elhagy, — akkor jöjj hozzám, én leszek a te mentőbárd. Es óva intek, ha a dologokat így hagyod tovább folyni, ugy szánalomra méltó és nyomorult leszel, s én szivem mélyéből résztvétel leszek irántad.

(Folytatása következik.)

több engedelményt adni Irlandnak. A római kuria sem fogja különben azt a befolyását az irekkel szemben érvényesíteni, a melyet tőle vártak. A Vatikánban faharckanak fogják fel az ir tsuákt és azért sem akarnának fellépni ellentük, mert nem akarnák elvesztetni azon angol szabadelvtűek rokonszenvét a kik kedvező véleményvel vannak Irlandnak önkormányzati követelése iránt Nem réd, midőn a pápa az amerikai püspököket fogadta, szóba került az ir-kérdés is. A püspökök arra utaltak, hogy az Egyesült Államok katolikusaíra nagyon rossz hatással volna az, ha a római kuria kárhoztatná a home-ruleereket.

TÁVIRATOK.

— A képviselőházból. —

Budapest, jan. 30. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A képviselőházban ma a közlekedési tárcsá) elfogatvány, tárgyalatott a somogyi kérvény a főispáni levél tárgyában. Eötvös Károly és Szalay Imre megtámadták a miniszterelnök szombati kijelentését, Eötvös s kijelenté, hogy mindaddig, a míg elégtételt nem adatik, a kérdés — habár más alakban, de — mindig felszínre hozatik a házban. Erre elfogatdatott a kérvényi bizottság határozati javaslata.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

(Minden nap)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz kordva:

Egy évre	12 frt	—	4
Fél évre	6	—	—
Negyed évre	3	—	—
Egy hóra	1	—	—

Vidékre postán küldve:

Egy évre	14 frt	—	kr
Fél évre	7	—	—
Negyed évre	3	—	50
Egy hóra	1	—	20

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy a z előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

Könyváruusi uton történő előfizetéseket csak az azalálz-leonás nélkül fogadunk el.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTAR.

Január 31. Vedd, Róm. kath. naptár: Nol Péter. Prot. naptár: Virgil, Görög orosz naptár (január 19.) Májár ap. Nap két 7 óra 31 perczkor. Nap nyugszik 4 óra 56 perczkor.

Február 1. Az aradi kereskedő-ifjak bálja („Fehér-Kereszt”).

Február 1. Zártkörű táncvizgalm Uj-Sat.-Annán. („Szolid bárány” vendéglő).

Február 2. Az aradi polgári jótékony nöegyleköznyülese, délelőtt 10 órákor.

Február 2. Az aradi könyvnyomdássok egyetelék bálja (iparosház).

Február 2. Aradi közüti pályasípa és téglagyár részvényirtársaság közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Február 4. Az aradi korosolyázó-egylet zártkörű táncestélye („Fehér Kereszt”).

Február 4. Az aradi áll. tanítóképezde növendékeinek batybálja. (Iparos-ház).

Február 4. A világios önkéntes tánczó-egylet zártkörű táncestélye.

Február 4. A kizsenői kaszinó táncestélye a nagyvendéglőben.

Február 5. A nagy-zerendi iskolágyermeketek fel-soglyvendésre zártkörű táncestélye.

Február 5. Az „Aradi polgári takarékpénztár” alakuló közgyűlése délelőtt 10 órákor (iparosház).

Február 5. Az aradi munkás betegegyelző-egylet táncvizgalma. („Fehér kereszt”).

Február 5. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10^h órákor.

Február 11. Az aradi Lloydtársulat zártkörű táncvizgalma.

Február 11. Az aradi ipartestület bálja. (Iparos-ház).

Február 11. Az aradi közegíi tanítók estélye a Krispin-teremben.

Február 12. Az aradi hadászok és népfelkők betegesgyelző és temetkezési egyletének bálja a „Fehér Kereszt” nagytérben.

Február 12. A galsai grónikóbbánya részvényirtársaság közgyűlése Aradon, a lóvaspálya irodahelyiségében, délelőtt 10 órákor.

Február 25. Román-bál Aradon („Fehér kereszt”).

HIREK.

— Arad és Vidéke. —

— Február 1-től kezdve új előfizetést nyitunk lapunkra. Az előfizetési feltételek a lap

A városkaza földszinti termében. A kik a sorshuzason bármiké meg nem jelennek, vagy ott magukat nem képviseltetik, azok helyett a sorozó bizottság egy tagja fog sorozást huzni, mely reá neve a védőkötelezettség egész idejére irányadó leendő. A törvényhatóság részéről Doga György Hirschmann József, Nikolyits Péter és Prodanovits Döme bizottsági tagok, a hatóság képviselőiben pedig Salacz Gyula polgármester és Somogyi László kapitány leszen jelen a hivatalos aktusnál.

Az aradi zenekedvelők egyesületének zenéjében az 1887/8. tanév II. félévére a beírások 1888. február 1-től 10-ig folynak. Rau György ur gondnok tanár ugyanezért megkezdeni a Gordonka oktatását. Az igazgatóság.

Halálozások. Oláh Károly a magyar nyelvterjesztő-egylet elnökének haláláról a napunk tegnapi számában már megemlékeztünk. A boldogul temetése megmaradt végéig nagy részét meillet számos egyet testületi megjelenésével. Pótlólag közöljük még e helyen a család által kiadott következő gyászjelentést: Aláírottak részleges barátai nevében is, a felejtetlen jó férj, illetőleg gyermek, testvér, vő, sógor, rokon és barát Oláh Károly iparos és a magyar nyelvterjesztő-egylet elnökének folyó évi január hó 29-én reggeli 4 órakor, életének 43-ik s boldog házasságának 13-ik évében történt gyászos elhunytát. Nyugodjék csendesen! Aradon, 1888. január hó 29-én. Oláh Mihály és Zsuzsanna szülei. Osz. Oláh Károlyné szülei. Kracker Anna neje. Oláh Eszter testvére. Kracker János és Borbála após és anyósa. Kracker Mátás sógora. Anders Teréz, Holz-eisen Mária, Kracker Klára, öz. Bauer Eva, sógoróni. — A vasárnapi még egy halottja volt Aradon. Kun t. János pénzügyi fővizsgáló haláláról a következő gyászlap: Aláírottak fájdalommal szívvel jelenik minden rokonok, ösmertűk és jóbarátai nevében, a felejtetlen jó férj, gondos atya, gyermek, vő, unokatestvér, nagybátya, sógor és rokon Kun t. János, m. kir. pénzügyi fővizsgáló, f. évi január hó 29-én, éjféli 10 órakor, életének 30-ik s boldog házasságának 3-ik évében történt gyászos elhunytát. A meghaldolt drága holt hűtetei január hó 30-án, d. u. 2 órakor fognak kápolna-utca 8. b.) számú házból a „Csutak Károly aradi első temetés rendező intézete — Entrepriese des pompes funébre“ által a helybeli községekben örök nyugalomra tetetni. Nyugodjék békében! Arad, 1888. január hó 29. Osz. Kun t. Jánosné szülei. Kreitl Emil, neje. Mariška, leánya. Kuntz József, atyja. Kreitl Lajos és neje született Brainer Erzsébet, após és anyós, sat.

Vérgőz inas. Ismét ellett egy hét és ismét meg kell emlékeztünk egy olyan véres gáztróttól, melynek hőse nem valami megatalkodott gonosztevő, hanem egy apró inas. A fenti ezim már egy rendes rovatot jelez. Olvasóink jól emlékezhetnek reá, hogy különbözően az idén a közbiztonságot a legtöbb esetben ilyen haszonlatlan inasok zavarták meg. Es e különös dolog, ugy látszik nem akar megszűnni. Es ezért nagyon tanácsos lesz az esetek szigorú megbüntetésével, még arról sem megelégedezni, hogy az illető mesterek egy kissé erősebb szigorra es fejelemtartásra hívtassanak fel. A legutóbbi eset a következő: Jelinek Imre és Fedor József pékinasok együtt dolgoztak Deák Károly ös-utcai sütőműhelyben. Valami felett hevesen összeeszköztek, mire Fedor felkapta a tüzlápatot, melylyel a süteményeket azokra a kemenczékbe tenni és evvel térsék székére egy súlyos ütést mért. Jelineket rögtön elborította a vér és ő eszméletlenül bukott el a földön. Beszélőtök a kórházba, s hol rögtön ápolás alá vétették. Az áldozat sebe annyira súlyos, hogy élete sincs veszélyen kívül.

A makói lámpa-konfliktus. Fehérvári Antal szegedi lakos, lámpavilágítási vállalkozó és Makó város közt felmerült konfliktus folytán, melyben a makóvárosi rendőrkapitány ellen, állítólag helytelen elmarasztalások miatt, nevezett vállalkozó a bíróságminiszterhez távirati uton felfolyamodott, a belügyminiszter — mint a „Makói“ — akként intézkedett, hogy miután felfolyamodott a világítás körül elkövetett többrendbeli mulasztások miatt a köze és a város közt létrejött szerződésben kölcsönös megegyezéssel megállapított rendbírásokban lón a szerződésben kitöltött eljárás és felszámítás szem előtt tartásával elmarasztalva és hogy az ugyanazon szerződés szerinti rendőrkapitány által illetékeségi körén belül alkalmazott elmarasztalások fokozási felbíraltat utján az alispán által jóváhagyattak, a közigazgatási bizottság pedig a felfolyamodást, két egybehangzó határozat ellen, visszautasította; ily körülmények közöt az ügy befejezetnek tekintetvén, nevezettnek távirati felfolyamodása figyelembe vehető nem volt.

Szibériai idő az aradi adóhivatalban. Mindenek meg van az életem a maga jó és rossz oldala. Igy az aradi adóhivatal új „hivatali helyiségének“ is, nagy kedvű egy a tisztviselők magok, mint a nagy közönség alig várta, hogy abból a szűk és ronda régi adóhivatali helyiségből áthurokolódva lássa az adóhivatali az új pénzügyi palotába. Az áthurokolódás után jól is érezték magokat az adóhivatali tisztviselők és így a többi kisebb épületben dolgozó hivatalnokokkal a már megvalósított „fél vállon“ beszéltek. Ma nyár megvalósított a D. A. be-közönségét hivatali től és tartós hideg következtében a hivatali helyiségben hirtelen a szibériai hideg uralkodik, mivel a fa mennyezetek, dacára a t a k r e k o s t i n e k, már elfogyott. Az egyes hivatalnokok télikabátban, bundában és fellett sapkában dolgoznak, ne hogy elvagy a gyereket élesen hideg. Az új pénzügyi palota gyors építése következtében az asztalos munkák egy része nyers faanyagból készült és

az ablakok és a szobajelők nyílása között, most mikor az kiszáradt, egész üynyi szélességű üregek vannak, melyeken a hideg szél csak egy bimból be. Az adóhivatal — mint értesültünk — a temesvári pénzügyi igazgatóság után felyamodott a miniszteriumhoz a fa-pótlékért. Az adóhivatal melányos kereszt, tekintete véve az új épületet és a beközönségét, hosszu hideg telt, a miniszterium bizonyára nem fogja visszautasítani.

Nem fagnak a borok. Aradon és a vidéken is általánosságban a hir volt terjedve, vagy talán terjesztve az el, hogy a hegyalja kolnáiban kúna hagyott borok a beállott túlhideg időjárás következtében megfagytak vagy jó minőségükből veszítettek. E hirrel szemben több és illetékes helyekről nyert értesüléseink azt igazolják, hogy a hegyaljai boroknak kutya bauk sincs és a borvevők közül senkinek sincs oka félni vagy tartózkodni a borvásárlástól.

Kiszajátítás. A furdó-utcai Eichner-ház kiszajátítási ügyében a törvényesség előtt tegnap bírói ülésekre a város képviselői és a ház tulajdonosok között. A városi P a r e c z István, V i r a g Lajos, B o u t s Döme, R e i c h e r Ferencz képviselték. Az egyeszők közül a ház tulajdonosoktól (A v a r f f y Géza és neje E i c h n e r Aranka) 6000 frton vétettek meg.

Farkasok Csanádban. Egész rémháborúkat beszélnek már egy idő óta a farkasokról s maholnap nagyobb bátorság kell Csanádmegyében utazni a farkasoktól — beszél a „M—s“, — mint Zalában a rablókól. Perze olyanformán vannak azok a „farkasok“, mint az egyszerű cigány, a ki jédt képpel mondá urának: „Uram: láttam véz farkast.“ Az ura meg azt addig alkudott vele, míg végre így szól a cigány: „Hát akkor lehet, hogy csak a haraszt zörgött.“ Ime elmondunk mi is egy hajmeresztő farkas-történetet. Folyó hó 20-án megindult Csapásrontó Pálné Zomborról, hogy három pár tyukkal szaporista heilipacznak eladói tyukjainak számát a halott farkasgördönetekkel gondolt szémát. Nagyon farkasgördönetekkel, midőn egyszerre négy láb zöréjét hallja háta mögül. Hátra néz s — oh borzalom! — egy nagy farkas kullóg néhány lépessel utána. Ijedtében engedte el az áldozatát egy tyukot dobott háta mögé az asszony. A farkas azonban csak kísértet tovább s az asszony nem mert már hátra se nézni, csak hajigálta hátra az eladói tyukokat. Mire a Maros hidjához ért, mind a hat tyukja fel lett áldozva. A csöz kuttyaja (mert az volt a farkas) nem tudta elgondolni, hogy miért hánja el a néni a tyukokat. Csapásrontó Pálné aztán nagy lelki örömmel beszélt el Makón, hogy mily olesón szabadt meg. A farkashistóriák pedig így szaporodtak még egyvel.

Közönségteljesítés. Kurtics mult 1887. évi május hó 6-án kiadott törvénssalkalmával, azon tüzkárosultak, kik tüzbiztosítási díj tartozásuk be nem fizetése következtében 3-4 év előtt a terület altal törölve lettek, Nagyságos Friebeisz Miklósi kurticsi földbirtokos ur szives közbenjárása folytán az Adria biztosító-társulattól 424 frt kegyelmi összeget nyertek, mely összeg a mai napon Kiss Armin aradi főbíróknak ur által az illető 9 tüzkárosult között Kurtics községében már ki is osztott. Minek folytán kedveskedésteleességtüknök esmerjük az illető tüzkárosultak nevében ezen nagyjelük jótéteményét ugy Nagyságos Friebeisz Miklósi urnak, valamint nevezett biztosító társulatnak melegen megköszönni. Kurtics 1888. évi január hó 28-án, tisztelettel Faur Gavila bíró. Buday Péter jegyző.

Az „Aradi Tornaegetyület“ választmánya dr. Bobitsch Gusztáv elnökéve alatt vasárnap tartotta meg január havi ülését, melyen több fontos ügyet tárgyalt le. Elő sorban az elnök jelentést tett a választmányának, miszerint megboldogult Salacz Gyulané temetésén a választmány több tagjával küldöttegleg megjelent a mindenképp elhalt tisztelt és szeretett nőnek a végtisztességet megadóandó; helyesold tudomásól vétették. Ezzel kapcsolatosan felolvastattat Arad szab. kir város polgármesterének mely értelemről tanuskodó levele, melyben a felejtetlen hivos gyászszertartásán való részvételért köszönetet mond az egyesületnek. A választmány a meleg hangon iri levelet megörézte végelt iratába helyezi. Müködő talgat egyhangúlag felvételtett dr. Bácskay Albert, magy Kuzsika József, Schwarz Simon és Hay József működő tagok a pártolók sorába léptek át. Az egyesület kötelekéből végleg kitéptek Spitz Hanna, Spitz Ida, Werner Lisa és Schwarz Ida kissasszonyok, valamint Neumann Lipót és Burnáz György pártoló tagok. Ezek után felolvastattat a magyarországi tornaegylet szövetségének átirata, melyben a II-ik országos tornanünapelynek Aradon leendő tartását örömmel vashi tudomásul s felhívja az aradi tornaegyletet, hogy kebeléből albizottságot küldjön ki, melynek feladata leendő a központi bizottsággal egyetemben az ünnapelyt előkészíteni. A választmány elhatározta, hogy ezen albizottság az összes választmánya tagjaiból alakul, mely magát az egyesület több tagjaiból kiegészíti, elnökül pedig dr. S a l a c z I. Béla alelnök választott meg. Ezen bizottság első ülését már f. évi február hó 2-án megtartja s így alapos kiállítás van arra nézve, hogy városunk közönsége és a vidék egy részén ünnepélyben sikerültnek és élvezetesnek ingerkedő ünnapelynek leendő szemtanuja Határozatára ment, hogy az országos közgyűlés 1888. febr. 19-én tartatik meg. Művezető jelenti, hogy a díszornazásban való részvételre körülbelül 30 tag jelentkezett. Így a tervezett díszornazás megtartható. Ezen díszornazás ideje folyó év március 10-ikére tüzetik ki, mely társasági orárus 10-ikével egyetemben lesz összekötve. A díszornazást rendező bizottság elnökül Martiny Gyula választott meg. Végül dr. Steinizer Pál főleleliti, hogy a választmány több tagja az aradi tor-

naegyesület érdemes elnöke iránt táplált kegyeletének és szeretetének adott kifejezést akkor, midőn születésnapja alkalmával őt főkereke s szerencsekívánattal elhalmozta. Ludítványozza. Hogy ezen tény jegyzőkönyvileg is megörökíttessék. Ezen indítvány általános éljenzessé fogadtatott el s a választmány szerett elnökének, kinek tapintatos és bölcs vezetése alatt az aradi torna-egyletet viráztassanak indult, Isten áldását, hosszú és boldog életkort kíván. Ezzel az érdekes ülés véget ért.

Lövöldöző férj. A v r a m u c z Nika pauliai lakos, a ki garázda természetéről a közönségen különösen ismeretes, a napokban gyilkossági kísérletet követett el neje iránt, mely nagy szerencse, hogy az ártatlan asszony életében nem került. Férje megszorulóvan pénz dolgában, elküldte feleségét a szomszédába, hogy onnan pénzt kölcsönözzen. Az asszony kevés idő multán vissza is tért 2 frtal. Avramucz azonban azt iritte, hogy neje öt megcsalja, s több pénzt kapott, mint a mennyit adott neki. Hóvs szóváltás után egy revolvert kapott fel s a menekülő asszonyra lött két ízben. Mindkét lövés talált s a nőra megsebzte. Hogy a kettő már ez ideig el lett-e fogva, nem tudjuk.

Esküvő. H a v a s József, Atzl br. borosjenői uradalmanak derek fiatal tisztartja február 15-én tartja esküvőjét Kerulöson R ó t h Jenni kisasszonnyal.

Büntinyi tárgyalás. Az aradi kir. törvényszék büntinyi osztálya ma délelőtt 9 órakor a törvényszék kis termében több érdekes büntinyben végtárgyalást fog tartani.

Furfangos örök. A makói közközházban Apolliter Ignác tébolyodottnak közelebb az a bogara támadt, hogy az orvost a apollit megrémítse; e czébből levette ruháit s azokat a szalmaszakból kiszedett szalmával akkoratúsra mefektette s a izzó formál alakot ágyába mefektette s a pokróczkal letakarta, a megmaradt szalmát pedig a szoba egyik sarkába töltötte s a közé elrejtözt.

Az orvos egy apollóné kísérelésben szokott látogatásait; kézi tapogatni a kését a boldogtalan; téve a hitet, hogy alszik — zörög, a hátát — zörög. Tagadhatatlan, hogy első pillanatra megdöbbent, je a másik percében rájave a turpászra; — midőn a felett tündödt, hogy miként menekülhetett ki a szobából beteg; s az hirtelen nyaka közé ugrik, mire az apollóné megrémülve sikoltozva elfut s az orvos csak nagynehezen bontakozhatott ki a kellemtelen ölelkéséből.

Temetés. Oláh Károly polgár megboldogult aradi iparos olgár temetése tegnap délután 5 órakor ment végre óriási közönség részvéte mellett. A halotta háznál az egyházi szertartást O s é c s i Imre segélelkész vezette. Ennek megtörténte és az iparos újvasz dalárdája énekelte B e s z e János, mint a „Koszt-asztaltársaság“ tagja becsutatta el a halotta polgártársaitól, bagacsutaitól és számos egyuletektől, melyeknek a megboldogult, népszerű és szeretett tagja volt. Kuporsóját több disza koszorú díszítelte, melyek közül a legszebb a „magyar nyelvterjesztő-egylet“ és a „Kosuth-asztaltársaság“ volt. A városon kívül a régi temető előtt T e r n a j o Caesar mondott még a halott felett egy utolsó beszédet. Ilyen népes temetés iparos polgárnak nem igen volt még, mint az Oláh Károly. Az elhunyt derek polgárnak a föld adjon csendes nyugalmat.

A csanádi árwapénztár. Csanádmegy arvaszéki pénztára január 23-án a fő-és alispán, továbbá a tisztifőügyés és főszámvéző közbenjöttével megvizsgáltatt. A maradványok pénztár és pénztételek összege meglátogatott, és pedig az ideiglenes letéti pénztárban maradvány 13550 frt; az őstestített pénztárban maradvány 7038 frt; 22 cse; a rendes letéti pénztárban maradvány kölcsönértékben 3722 frt 34 kr.; egyénekenkénti pénztárban maradvány nyertékértékben 68031 frt 56 kr. — A főpénztár kezelése f. é. január 25-én vizsgáltatott meg, a következő pénztári készlet talaltott: készpénz: 15652 frt 04 kr.; értékpapír és kötvény: 156634 frt 75 kr.; takarékpénztári betét 9517 frt 89, értékes letéti czikk 10 frt.

Iparügyek. Iparigazolmányt nyertek legujabban Aradon: Redermacher János kőszárló iparra, Eberlein József kalaposiparra; Aradmegyében, Agyán: Vif Sándor kovácsiparra, M. Világoson Zudor János mészárosiparra, Radnán Bencze György kőresmiparra, Zsigmondháza Kosztura Pálné sütőiparra. Békésmegyében B.-Csabán Mutas Verona Tóni női szabóiparra; Hynyadmegyében Jóvalcsel községben Baum Márton szatócskereskedésre.

A makói ipar- és kereskedelmi társulat igazgatósági jelentéséből érdemesnek tartjuk kiemelni a következő forgalmi adatokat: A pénztári forgalom 6 milliót meghaladja és 244,420 frtal nagyobb volt, mint 1886-ban. A hitel-szükségletnek 542,527 frtal tett eleget az intézet, tehát 67,701 frtal többet adott ki e ezimen, mint az előző üzletévben. Betéti állománya, mely 410,575 frtra emelkedett, 53,499 nagyobb, mint 1886-ban volt. A „makói ipar- és kereskedelmi“ tiszta jövedelme 16,422 frt 41 kr. tesz, melyből a rendes leírások után 13,131 frt 49 marad a részvényeseknek. A választmány ebből 12,000 frtot, az az minden részvény után 12 frtot ajánl kiadhatni. Fényes körbármol ezután is biztosítsa neki ama előkelő pozícióit, melyet az üzletvilágban eddig is elfoglalt.

A hős Borbások. F. hó 25-én hajnali két órakor Makón Jubász István kárisnőtet egészen „elkésztve“ vezették kisa Borbás János és József. Miután azonban egy kis ideig pillentek, ismét elakarták vinni a kárisnőtet s a kárisnőtet nagy boszusága s a kárisnőtet minden tiltakozása jászára, talán a murit tövén folytatták. Juhászán kézel-lábal tiltakozott, erre az egyik Borbás úgy vágta a falhoz az asszonyt, hogy annak nem volt több kedve protestálni. Kivitték aztán a kárisnőtet, s hogy az sem akart velök menni, Borbások a kárisnőtet összetörték a fején s őt magát is kegyetlenül elverték. Verekedő ked-

vük már fel volt igazva, örültek hát, hogy egy rendőr kezük ügyébe tévedt, az is helybenhagyták, hogy alig tudott elmenekülni. Most már a városbáznál vannak. Ha megnezi őket az ember, nem csudálkozik hátsteiken. Amilyen két jó meztartett alak, bizony a tisztszával be lehetett volna velük tömni a katasztai zárlapokadást.

Üzletmegszüntetések. Békésmegyében: Műveberényben Vári Nagy Lajos mezsárosiparát, Békésben Schwarz Samuel mészárosiparát, Körös-Tarcsán Weiszbaum Farkas mészárosiparát, Klausz Háni, férjezett Kohn Leopoldné szatócskereskedését, Szarvason Matusik Andrásné baromfi, tojás, és élelmi czikkék árulását beszüntette.

A farsang.

— január 30.

Kereskedelmi hál. Az aradi kereskedő ifjak társulata által a „Fehér Kereszt“ nagytéremben rendezött zártkörű táncvigalomban, holnapután fog megtartatni, és mint halljuk, arra közönségük színe-java lázasan készül, hogy az előláthatólag legfenyesebb fog sikerülni. Holnap az egész nap folyamán a bálbizottsági szoba (5. szám) nyitva lesz és ott mindennemű belépti jegyek válthatók lesznek. Ezen táncvigalomra folytatlagosan következő fellépítések érkeztek be: Rosenblüh H. és társa 5 frt, Wechsler József 3 frt, Neubauer Lipót 2 frt, Schenk Soma 2 frt, Preissacher 2 frt, Lehengy és Barta 2 frt, Glück Dező 2 frt, Böhm Adolf 2 frt, Kilyényi Adolf 2 frt és Kilyényi József 2 frt, így az addig már kimutatott összeggel, összesen 131 frt.

Tüzlőtől Uj-Aradon. Az új-ardzsizmondházi önkéntes egyesült tüzlőtök az új-ardai ifjuság közreműködése mellett az alaptöke gyarapítására február 8-án Uj-Aradon a „Szülő“ című szaloda nagy-teremben zártkörű táncvigalmat rendeztek. Jegyek ára személyenként 80 kr. Csaldéjny 1 frt 60 kr. Fellépítések között felvett fogadtatnak és hirlapilag nyugtázattatnak. Kezdeté 8 órakor.

Jegyző-bál Csanádban. A csanádmegyeyi jegyzők báljára nagyban folynak az előkészületek. A meghívók megészerté szétküldték. A ki terevéből nem kapott, forduljon a rendező-bizottság elnökéhez. A kisorsolandó tárgyak, melyek több mint 100 frt értékét képviselnek, minden várakozás feltl fognak mulni. Már ezért is érdemes mentll több sorsjegyet venni. Mint halljuk Nagylak és vidéke tömegesen lesz képviselve a mulatságon.

A borosjenői kaszinó febr. hó 11-én leendő estélye, — mint nekünk írják, — örvendetes siker elé néz. Erreklödnök ugy a helybeli, mint a vidéki érdeklenses körök.

Mulatság Battonyán A „Battonyai iparosok és földmívelők ölvási egylete“ házváslárása javára 1888. évi február hó 5-én a nyugvendéglőben zártkörű ényes táncvigalmat rendez. A vendégek borral ingyen látatnak el. Belépti díj férfiak részére 1 frt. — Nők részére 50 kr. Kezdeté 7 órakor.

SZINHÁZ.

— január 30.

Nyllassi első felléptül hosszas betegsége után, ma csaknem egészen felt haz előtt került színe a Krescsányi társulata által olyan kitüнден adott „C z i g á n y b á r ó.“ A közönség egészen belemelegedett a pompás előadás élvezetébe, s folyton nevetett, tapsolt és ujrattott, a miből főleg N y l l a s s i n a k j á r a t t o t a z o r o s l á n r e z. k a z a t y a t Zsupanjáért. Midőn a színe először kilépett, hosszas tapsal fogadták. Részünkről azt hisszük, hogy az a tünéti csak előleg volt a N y l l a s s i j u l t o m j a t é k á r a, melyre már ma alig lehetett jegyeket kapni és így minden ajánlgatás felesleges.

Irodalom és művészet.

Az „Ország-Világ“ 5-ik száma egész sorát tartalmazza a válogatott közleményeknek és képeknek. Csak a főbbeket említtjük fel: B.-Gyula Erdélyi Adolf. Vállalkozó, Debreczen. Verait Vilmos, keresk., Makó.
Aranyorszálan-szálle Mikosinoves Manó, hadnagy Nagy-Enyed, Sándor János, tizedes.
Háromkirály-szálle Weingartner József, jegyző Kiszén. Popescu János, jegyző, Nadab. Argyalán János, jegyző, Saintrye Marozé, Zoltan, jegyző, Déna. Jozsef Mihály, jegyző, Boroshecs. Mladin György, jegyző, Nadas. Spitzer Samu, utazó, Temesvár.

Az „Armenia“, ezen értékes közleményiben kifogyhatlan magyar-örmény folyóirat februári füzeté, a következő tartalommal jelent meg: E s z t e g á r László: Az aváráji csalagony (kötlemény). O : Kirándulási Anj romjához. M á r k o v i c h Jakab: Vábi-romok. S i m a y János dr. Bevighthálán dalalából (kötlemény-töredék). S z o g o t t k r i s t i ó t: A falusi örmény kötelesegei. F o g a l y á n Tivadar: Az örmények állása az európai társadalomban. F á r a ó Simon: A szepvári örmény telep. I I. G o v r i k Gergely Agathangelos történelméiré. I I. Turcsa János dr.: Szakó. S. J. dr.: Marbeau. Ede folyóiratáról. Kisebb közlemények: Gróf Teleki Sándor a magyar örményekről. A közigyget a magán érdek elejébe kell tenni. Örmény császárók a byzanti trónon. A hazai füvezet köréből. Orvosi munka a XII. századból. Természetráji elnevezések. Örmény helységnevek Magyarországon. Mi njás az örmény világban? Az örökkávorsból. A velencei mechtháristák ab-bása Krimben. Megczólt álhr. Szobor-mű-

vészet. Chárkovi gazdasági kiállítás. Az örmény nyelv és a párisi nyelvészek társasága. Egy drága emlék.

Szerkesztői üzenet.

— Egy lap a multból. (H. A.) Az ilyen történelmi remizásoknak, legfeljebb bizonyos éfordulók alkalmával lennének közölhetők egy napilapban, de csak in abban a helyen megemlítt esemény szintén, vagy vidékén lakó közönségre van müködésében hatással. Mindentől eltekintve, a leírásnak azonban hasonlithatlan érdekesebbnek kellene lenni, mint az önének. — Nem közölhetjük.
S. E. dr. Sorra kerülnek mind. A késedelmet az okozza, hogy tárcsarovatunk a szó szoros értelmében el van árasztva terjedelmesebb és már nagyon régen beküldött dolgozatokkal. — Tehát: türelm!

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

A pozsonyi marhavásárok. A pozsonyi marhavásár fenntartása ügyében szombat este a kereskedelmi miniszteriumban M a t t e k o v i t s államtitkár elnöklete alatt a legközelebbi érdekelt személyek és szakemberek tanácskozására gyűlték össze. A több óráig tartó tanácskozás eredménye — a „Bud. Correspondenz“ szerint — az az örvendetes tény volt, hogy a hízalók eddig fenállott kartelje fenntartására, illetve megkötésére ezzel a pozsonyi marhavásár tovább fennállására alaptaláltatott, feltéve, hogy még néhány, a tanácskozmányon meg nem jelent hízaló is csatlakozik a kartelhez. Az összes jelen voltak határozottan a pozsonyi marhavásár megszüntetése mellett szömla-k, utálva harsz, hogy a pozsonyi versenylvásár megszűnése esetén Ausztriában újra a magyar hízalókat károsító intézkedéseket tesznek, s ez ellen nem lehet segedéseket találni. Oda ellen hatni, hogy a magyar hízalók árúikat ne csupán az anyagi haszonért küldjék rendszeren a pozsonyi marhavásárra, hanem azért is, hogy egy árszabályozó versenylvásár léte biztosítsák, melynek felbujása — a bécsi fogyasztók előnye nélkül — a busár jelentékeny csökkentését vonná maga után a kezelő huspénztár részéről. A tanácskozmány végén a szesz-nagygyárookból hattagú bizottságot küldték ki az új kartel megkötésének tárgyalására.

A magyar államvasutak negyedik heti bevételének kimutatása: 1888. január 22—28 : utasok száma 130,551, áruk 129,788 tonna, bevétel 647,259 frt, 1887. hasonló szakában 637,615 frt, az idén kevesebb 9,644 frttal; 1888. január 1—21 : utasok száma 374,206, áruk 319,188, tonna, bevétel 1,655,589 frt, 1887. év hasonló szakában 1,809,545 frt, ez idén kevesebb 153,956 frttal.

Szesz-üzet.

(Január 30.)

(B.) Készaru nagyban 25.50, kicsinyben 26, hordó nélkül per 100 liter ..

Budapesti gabnatózsade.

(Január 30.)

Gyenge kivitel, 7000 gms vételkevd. kedvezőbb irányzattal, 5000 mm. jött forgalomba és változatosan áron adatott el. Buza tavaszra 7.29—7.30, zab tavaszra 5.61—5.62, kukorica tavaszra 5.98—6.—, káposztá-repce 10.65—10.75, buza észre 7.65—7.66.

IDEGENEK NEVSORA.

(Január 30.)

Fehérkereszti-aszáló Freyler Rezsó, magánzó. Bpest. Klement J., magánzó, Petroszany. Knopier M., Friedman A., Heye J., utazó, Budapest. Rojász V., Völper J., Rozenbaum J., Stern Adolf, Jakoby N., Voffel F., utazó, Nagyvárád.
Tücherer-aszáló. Bozsányi H., Gréc, Szida György, jegyző, Világos. Hübler Ede, utazó, Bircs. Bolekay Gyula, utazó, Bécs.
Nádor-aszáló. Just Gyula, birt. Torna. Weinberger N., birt. Orosháza. Dr. Polms János, ügyvéd, B.-Gyula. Erdélyi Adolf, vállalkozó, Debreczen. Verait Vilmos, keresk., Makó.
Aranyorszálan-szálle Mikosinoves Manó, hadnagy Nagy-Enyed, Sándor János, tizedes.
Háromkirály-szálle Weingartner József, jegyző Kiszén. Popescu János, jegyző, Nadab. Argyalán János, jegyző, Saintrye Marozé, Zoltan, jegyző, Déna. Jozsef Mihály, jegyző, Boroshecs. Mladin György, jegyző, Nadas. Spitzer Samu, utazó, Temesvár.

Nyllassi Mátvas jutalomjátéka.

Arad városi színház. Folyó szám 117. 3-dik bérletzúnét.

Kedd, 1888. január hó 31-én:

Marosa, az ezred leánya.

Magyarosított népszámm 3 felvonásban.

Személyek:

Báró Patakvilnyné, birtokosnő	—	Siposné.
Falóp, udvarmestere	—	Myilassy Mátvas.
Anna, komornyáknő	—	Östényi Vilma.
Dész Mátvas, falu bírja	—	Fenyéri Mór.
Tüzes Antal, fiatal haszonbérő	—	Bombó Sándor.
Marosa, markótanonyonő	—	Bozóczyné.
Skullit húszármeester	—	Szabó Antal.
Simonffy, ezredes	—	Bacs Károly.

Kezdeté 7, vége 9 1/2 órakor.

Holnap, szerdán, bérletzúnétban, e szinpadon előző:

A bolondok grófja.

Eredeti boház énekekkel, 3 felvonásban. Irtá: Jókai

Felőlő szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

